

11.12.2018

SOTE tiedolla johtamisen, ohjauksen ja valvonnan toimeenpano-ohjelma TOIVO:n johtoryhmä**Nimeäminen**

Sote-erillisvalmistelun johtoryhmä on tänään tekemällään päätöksellä nimennyt johtoryhmän SOTE tiedolla johtamisen, ohjauksen ja valvonnan toimeenpano-ohjelma TOIVO:lle.

Toimikausi

1.1.2019-31.12.2022

Tausta

Maakunta- ja SOTE-uudistuksen mukainen organisoitumismalli edellyttää nykyistä parempaa tietoa päätöksenteon tueksi. Erityisesti uudenlainen maakuntajärjestäjän rooli vaatii onnistuakseen tietoperusteista johtamista. Vastaavasti kansallinen ohjaus ja maakuntien arvioinnista vastaava THL:n arviointitoiminto tarvitsevat parhaan mahdollisen tiedon lähtökohdakseen. Lisäksi SOTE-toimijoiden valvonnassa tulisi päästä nykyistä parempaan ennakoitavuuteen. Näitä kaikkia voidaan edistää merkittävästi moderneilla ICT-ratkaisuilla.

Kokonaisuuteen liittyviä kehittämistarpeita ja toimenpiteitä on tunnistettu jo aiemmin. SOTE-tietohyötykäyttöön –strategian yksi painopistealue on tiedon jalostaminen ja tiedolla johtaminen. STM:ssä on myös valmistelu SOTE-tietojen toissijaista käyttötarkoituksia koskevaa lainsäädäntöä sekä tähän liittyvä kokonaisarkkitehtuuri. Lisäksi tämän hallituskauden aikana on ollut useita tätä osa-aluetta koskettavia kehittämishankkeita, kuten SOTE-tietopaketti sekä KUVA-muutosohjelma ja tämän osana THL:n tietopohjahanke. Keväällä 2018 toteutettiin SOTE-tiedolla johtamisen suunnitteluhankkeet, joissa selvitettiin kehittämistarpeita kansalliselle tietopohjan kehittämiseksi sekä maakuntajärjestäjän tietojohdantamiselle.

Aiemmista selvityksistä nousee kehittämistarpeina esille mm. tiedon yhteismitallisuuden varmistaminen, kirjaamisen kehittäminen, perusjärjestelmien uudistaminen, raportoinnin reaaliaikaisuuden parantaminen, tiedontuotantoprosessien uudistaminen sekä uusien ICT-ratkaisujen tarve.

Tavoitteet

Toivo-ohjelman tavoitteena on varmistaa SOTE-uudistuksen vaatima tietojohdantamisen kypsyystason nousu maakunnissa sekä valtakunnallisen tiedontuotannon uudistaminen kansallisen ohjauksen ja maakuntien seurannan tarpeisiin.

Ohjelman toteuttamisen myötä syntyy edellytykset sille, että

- Maakuntien johtamisen, ohjauksen ja valvonnan tueksi tuotetaan kattava, ajantasainen ja luotettava tietopohja
- Tieto jalostetaan eri käyttötarkoituksiin sopivaksi ja tarjotaan käytettäväksi rajapinnoilla ja esitetään räätälöidyillä näkymillä
- Tieto kerätään mahdollisimman pitkälle "sama tieto kirjataan vain kerran" periaatteen mukaisesti, jotta ammattihenkilöstön kirjaamistaakkaa voidaan vähentää
- Tiedonkäsittely toteutetaan tietosuojaa kunnioittaen yhteisillä data-alustoilla, jotka mahdollistavat joustavat toteutustavat ja luovat edellytykset tulevaisuuden uudentlaiselle analytiikalle, ennusteille ja tekoälyratkaisuille

Ohjelma jakautuu kahteen osaan:

1. Maakuntien johtamisen tueksi kehitetään järjestäjän tiedolla johtamisen välineet

Kaikkien maakuntien käyttöön saadaan yhtenäinen tiedolla johtamisen raportointi ("järjestämisen tietomalli") ja tätä tukevat modernit raportointi- ja analytiikkaratkaisut. Tietoja käsitellään uusilla data-alustoilla (tietoaltaat ja tietovarastot)

2. Valtakunnallisen ohjauksen ja valvonnan tarpeisiin sekä tietojen avoimeen raportointiin luodaan uudistettu tietotuotannon ja raportoinnin malli

Valtakunnallisen viranomaisten yhteistyötä tiivistetään kehittämällä viranomaisten yhteinen raportointiratkaisu ja yhteiset uudistetut tiedontuotannon prosessit. "Sama tieto kirjataan vain kerran" -periaatteen toteutumiseksi harmonisoidaan asiakas- ja potilastietojen käsittelyn sekä seuranta- ja rekisteritietojen tietorakenteet mahdollisimman pitkälle. Viranomaisten tietojen käsittelyä tehostetaan yhteisten ICT-ratkaisujen avulla luomalla valtakunnallinen data-alusta eri viranomaisten tarpeisiin.

Ohjelman toteutus yhteensovitetaan monialaista maakuntia valmistelevien hankkeiden kanssa, joita ovat mm. maakuntatieto-ohjelma sekä muiden toimialojen tiedolla johtamisen ratkaisuja kehittävä hankkeet digimuutosohjelmassa.

Organisointi

STM vastaa ohjelmakokonaisuuden johtamisesta nimeämällä ohjelman johtoryhmän ja osoittamalla riittävän henkilöstön ohjelman johtamiseen. Johtoryhmä hyväksyy ohjelman tarkemman hankesuunnitelman, vuosisuunnitelmat sekä keskeiset tuotokset.

Ohjelma jakautuu kahteen hankekokonaisuuteen. SoteDigi Oy yhdessä maakuntien ja Vimana Oy:n kanssa vastaavat maakuntien toiminnan tueksi kehitettävien järjestäjän tiedolla johtamisen välineiden kehittämisestä. Valtakunnallisen ohjauksen ja valvonnan uudistetun tiedontuotannon mallin kehittämisestä vastaavat yhdessä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos, Kansaneläkelaitos ja Valvira. Lisäksi hankekokonaisuudessa huomioidaan Fimean ja Työterveyslaitoksen kehittämistarpeet.

Hankekokonaisuuksien tarkemmat hankesuunnitelmat ja vuosisuunnitelmat hyväksytään ohjelman johtoryhmässä, joka myös seuraa suunnitelmien toteutumista säännöllisesti hankeraportoinnin kautta.

Lisäksi STM ohjaa hankkeen osapuolia erillisten sopimusten, maakuntien ohjauksen, omistajaohjauksen ja tulosohjauksen kautta.

Johtoryhmän tehtävät

Johtoryhmän tehtäviä ovat:

1. Vastata SOTE-uudistukseen liittyvän tiedolla johtamisen, ohjauksen ja valvonnan ICT-kehityksen toimeenpanon johtamisesta ja koordinaatiosta
2. Varmistaa ohjelmakokonaisuuden ICT-kehityksen vastaamisesta toiminnan tarpeisiin
3. Yhteensovittaa valtakunnallisten viranomaisten, maakuntien sekä maakuntien ICT-palvelukeskusten kehitystyötä
4. Hyväksyä ohjelmatason ja hankekokonaisuuksien hankesuunnitelmat ja vuosisuunnitelmat
5. Hyväksyä ohjelmatason ja hankekokonaisuuksien kustannusarviot
6. Seurata suunnitelmien ja kustannusarvioiden toteutumista.
7. Vastata ohjelman riskienhallinnasta
8. Raportoida kokonaisuuden etenemisestä maakunta- ja SOTE-uudistuksen valmisteluelimille (mm. maakunta- ja SOTE-uudistuksen projektin johtoryhmä)

Ohjelman hankejohtaja vastaa johtoryhmälle esiteltävien asioiden valmistelusta.

Johtoryhmän jäsenet

Puheenjohtaja Ylijohtaja Kirsi Varhila, STM
Varapuheenjohtaja Johtaja Minna Saario, STM

Jäsenet

Johtaja Kari Ilmonen, STM
Johtaja Pasi Pohjola, STM
Finanssineuvos Tanja Rantanen, VM (varajäsen budjettineuvos Annika Klimenko)
Ylijohtaja Marina Erhola, THL
Yksikön päällikkö Marina Lindgren, KELA
Ylijohtaja Markus Henriksson, Valvira (varajäsen Jussi Holmalahti)
Johtaja Sari Kujala, Fimea
Johtaja Päivi Husman, TTL

Muutosjohtaja Jaakko Herrala, TAYS YTA
Erikoissuunnittelija Mikko Pakarinen, TYKS YTA
Johtava Hoitaja Eija Peltonen, KYS YTA
Kehittämisojohtaja Merja Tepponen, HYKS YTA
Muutosjohtaja Miia Palo, OYS YTA

Asiantuntijajäsenet

Toimitusjohtaja Harri Hyvönen, SoteDigi Oy
Toimitusjohtaja Kalle Toivonen, Vimana Oy

Sihteeri

Erytisasiantuntija Mikko Huovila, STM

Johtoryhmä voi kuulla asiantuntijoita tarpeen mukaan.

Aikataulu

Ohjelma toteutetaan välillä 1.12.2018-31.12.2022. Ensimmäisessä vaiheessa ohjelmataso ja valtakunnallisten viranomaisten hankekokonaisuus suunnitellaan tarkemmassa suunnitteluprojektissa maaliskuun 2019 loppuun mennessä, jonka tavoitteena on tuottaa tarkennetut hankesuunnitelmat sekä ohjelma-, että hanketasolle.

Kustannukset ja rahoitus

Ohjelmakokonaisuuden rahoitus tulee useasta lähteestä. Valtion talousarviosta maakunta- ja SOTE-uudistuksen digimuutosmomentilta rahoitetaan ohjelmataason johtamisen sekä valtakunnallisten viranomaisten hankekokonaisuuden toteutus. Lisäksi viranomaisilta voidaan edellyttää omarahoitusosuutta. SoteDigi Oy:n vastuulla oleva kehittäminen rahoitetaan yhtiön pääomasta. Lisäksi maakuntien tähän kokonaisuuteen liittyvää kehittämistä voidaan rahoittaa erillisten valtionavustusten kautta.

Ohjelman toteutus tulee sovittaa valtion talousarviossa osoitettuun rahoitukseen. Ohjelman johtoryhmä hyväksyy rahoituksen tarkemman kohdentamisen.

Digimuutoksen johtoryhmä on myöntänyt digimuutosmomentilta ohjelman suunnitteluvaiheelle rahoitusta 500 000 euroa käytettäväksi maaliskuun 2019 loppuun mennessä. Lisäksi digimuutosmomentille esitetään kokonaisuuteen 2,5 miljoonan euron rahoitusta vuodelle 2019. Koko hankeajan alustava kustannusarvio STM:n ja valtakunnallisten viranomaisten osioon on 20-30 miljoonaa.

Johtoryhmä työskentelee virka-aikana ilman erillistä korvausta. Johtoryhmän menot maksetaan SOTE- ja MAKU -uudistuksen digimuutoksen momentilta.